

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslaget indebærer en samlet revision af udlændingelovgivningen.

Sigtet med lovforslaget er i første række at give udlændinge en øget retsbeskyttelse, navnlig de udlændinge, som har opnået en fastere tilknytning til landet. Dette sigte søges blandt andet opnået ved en i forhold til de gældende regler mere detaljeret udformning af lovreglerne om udvisning m.v. og om udstedelse, forlængelse, inddragelse m.v. af opholdstilladelse.

Lovforslaget medfører samtidig en kompetenceomlægning for så vidt angår visse afgørelser, som for de pågældende udlændinge er særligt indgribende. Kompetencen til at træffe afgørelse om udvisning på grund af strafbart forhold henlægges således til domstolene. Med henblik på behandlingen af klagesager vedrørende flygtninge oprettes der endvidere et flygtningenævn.

Forslaget bygger med visse ændringer af redaktionel karakter på lovudkastet i den betænkning nr. 968/1982 om udlændingelovgivningen (1982-betænkningen), som er afgivet af justitsministeriets udvalg til revision af lov om udlændinges adgang til landet.

2. De gældende regler om udlændinges indrejse, ophold m.v. findes i lov nr. 244 af 7. juni 1952 om udlændinges adgang til landet m.v. med senere ændringer, herunder den ændring, der blev gennemført ved lov nr. 155 af 21. marts 1973 som følge af Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber. Loven er bekendtgjort som justitsministeriets lovbekendtgørelse nr. 344 af 22. juni 1973.

I medfør af loven har justitsministeriet på grundlag af udlændingelovudvalgets betænkning nr. 882/1979 (1979-betænkningen) udfærdiget administrative retningslinier i to bekendtgørelser. Det drejer sig dels om en bekendtgørelse nr. 195 af 23. maj 1980 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af De europæiske Fællesskabers regler, dels om bekendtgørelse nr. 196 af samme

dato om udlændinges adgang til og ophold i Danmark.

En almindelig beskrivelse af udlændingelovgivningens historiske baggrund og udvikling er optaget som bilag til udlændingelovudvalgets betænkning af 1982. Der henvises til betænkningens side 265 ff. Betænkningen indeholder endvidere i kapitel I (side 17 ff.) en redegørelse for udlændingelovgivningens formål og virkemåde.

3. I den offentlige debat om udlændingelovgivningen er det navnlig reglerne om udvisning, som har givet anledning til diskussion og kritik. Debatten har ofte været ført på baggrund af konkrete udvisningssager vedrørende udlændinge med en mere eller mindre fast tilknytning til landet. Også folketingets ombudsmand har kritiseret de gældende udvisningsregler. Ombudsmandens synspunkter er nærmere refereret i 1979-betænkningen, side 39-40, og i 1982-betænkningen, side 41 ff.

Udlændingelovudvalget gav allerede i 1979-betænkningen (side 47 ff.) udtryk for forståelse for den fremførte kritik, og der blev ved den under pkt. 2 nævnte bekendtgørelse nr. 196 af 23. maj 1980 gennemført mere detaljerede administrative regler om udvisning, blandt andet således, at der skete en fremhævelse af de humanitære hensyn, der bør tages i betragtning ved afgørelser om udvisning.

I 1982-betænkningen fremhæver udvalget (side 49), at langt de fleste udvisningsgrunde i det væsentlige kun har praktisk betydning i forhold til udlændinge, der befinder sig her i landet på korttidsophold (inden for det opholdstilladelsesfrie tidsrum eller i henhold til et visum). Efter udvalgets opfattelse bør behovet for at udsende udlændinge i sådanne tilfælde i almindelighed kunne varetages gennem reglerne om afvisning. Udvalget finder samtidig, at reglerne om udvisning og afvisning og reglerne om inddragelse af og nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse bør udformes således, at de i højere grad end reglerne i den gældende lov svarer til det hidtidige anvendelsesområde for disse regler. Efter udvalgets opfattelse vil der herved kunne tilvejebringes større klarhed i rets-